

Johanna Nylund

Näyttelytoteutuksen lyhyt oppimäärä

Arkeologisen tutkimuksen tuloksia esittelevän näyttelyn suunnittelu ja toteutus oppilastyönä luo omat haasteensa projektille. Kokemuspohjan ollessa kapea vastaan tulee väistämättä ongelmia ja samalla kuitenkin ratkaisujen kautta myös onnistumisen iloa. Mutta mitä projektista lopulta jää käteen? Käsittelemme aihetta autoetnografisella otteella.

Suunnittelusta toteutukseen

Turun yliopiston arkeologian oppiaine järjesti keväällä 2015 kurssin arkeologisen näyttelyn suunnittelusta ja toteutuksesta. Näyttelyn aiheena oli Ravattulan Ristimäen arkeologiset kaivaukset ja kaivaustulosten esittely. Kiinnostuneena hain mukaan kurssille, sillä en aiemmin ole ollut mukana näyttelyn toteuttamisessa. Ensimmäisenä vaiheena oli ymmärrettävästi näyttelyn suunnittelu paperilla, ja mitä kirjavimpia ideoita nousikin esille. Tätä vaihetta osaltaan helpotti ja toisaalta rajoitti se, että tuleva näyttelytila oli tiedossamme ja käytössämme oli myös tilan pohjapiirustus. Noin 40 m² tila sijaitsi Luostarin Välikadulla Turun Vanhan Suurtorin ja Nunnankadun välillä. Näyttelyä ajatellen vanhoissa tiilirakenteisissa makasiineissa sijaitseva tila oli pienehkö, mutta sijaintinsa ja atmosfäärinsä puolesta vastikään kunnostetut makasiinit sopivat mainiosti näyttelymme teemaan. Tilaan tutustuminen auttoi suunnittelussa, mutta suurimman osan sisältöön liittyvästä pohdinnasta toteutimme yliopiston tiloissa.

Makasiinirakennuksiin tutustumassa. (Kuva: Johanna Nylund)

Suunnitteluvaiheen alussa annoimme luovuuden kukkia, mutta pian realiteetit oli otettava mukaan. Budjetti, käytössä oleva aika ja henkilömäärä sekä tila rajasivat suunnittelua.

Varsinainen näyttelyn toteutusvaihe pääsi käyntiin, kun suunnitelmat alkoivat olla valmiiksi muotoutuneita. Toteutus osoittautui projektin työläimmäksi vaiheeksi, sillä kurssiamme oli koetellut opiskelijakato. Tästäkin huolimatta nautin ehkä eniten juuri toteutusvaiheesta, sillä pääsin hyödyntämään aiemmasta koulutuksestani ja työelämästä peräisin olevia visuaalisia taitoja.

Viikkojen edetessä ja keskikesän lähestyessä työmäärästä johtuen lopetin työtuntien laskemisen ja päätin viettää juhannusta vasta seuraavana vuonna. Tekemistä riitti, sillä samaan aikaan työn alla oli muun muassa juliste, mainoskortit, aikajana ja avajaiskutsu. Samalla piti sopia myös esineiden lainoista ja kuljetuksista. Olen kuitenkin aina ollut sitä mieltä, että siinä missä deadline voi olla uhkaavana lähestyvä mörkö, voi se olla myös rajanveto loputtomalle viimeistelylle. Valmista piti tulla ja valmista tuli, ja puolitoista vuorokautta ennen avajaisia olimme viimein matkalla vanhoille makasiinirakennuksille rakentamaan näyttelyä.

Näyttelyä visuaalista ilmettä varten pääsin myös piirtämään. (Piirros: Johanna Nylund)

Näyttelyn rakentaminen

Luostarin Välikadulla näyttelyä rakensimme välillä kahden, välillä neljän hengen työryhmällä. Onneksemme vuokratilan mukana saimme käyttöömmä Turun kaupungilta muutamia huonekaluja, joten säästyimme raskaimpien esineiden kantamiselta. Näyttelytekstit painatettiin kankaille, joten näiden kevyiden elementtien kiinnittäminen sujui kohtuullisessa ajassa. Suuremman työn vaati esineiden esillepano sekä myymäläpuolen kuntoon saattaminen. Jotta saimme pidettyä kiinni näyttelyprojektille jo ominaiseksi muodostuneesta kiireestä ja ”viime hetkellä valmista” -teemasta, ovet avautuivat avajaisvieraille samalla, kun rakentajaryhmämme puisteli ja oikoi vaatteitaan hieman siistimpään olomuotoon tilaisuutta varten sisäpihan puolella.

Näyttelyn rakennusvaihe. (Kuva: Johanna Nylund)

Varsinainen rakentaminen jatkui kuitenkin vielä näyttelyn virallisen avajaispäivän jälkeen. Tilaan asennettiin muun muassa tarpeen mukaan lisävalaistusta, ja pienempiä sekä suurempia uudistuksia toteutettiin näyttelytilassa koko kesän ajan. Myös myymälän esillepanoa muokattiin tilanteen ja tuotemyynnin mukaan.

Näyttelyssä vieraili kesän aikana ihmisiä välillä ruuhkaksi asti. (Kuva: Johanna Nylund)

Kiireestä ja toisinaan kaoottisista tunnelmista, sekä suureksi kasvaneesta työmäärästä huolimatta, oli tämä projekti mahtava ja opettavainen kokemus. Pääsin olemaan mukana näyttelyprojektin jokaisessa työvaiheessa sekä oikeasti toteuttamaan ideoitani ja näkemään oman työni jäljen valmiissa näyttelyssä.

Kirjoittaja on HuK, joka opiskelee Turun yliopistossa ja oli mukana toteuttamassa arkeologista teemanäyttelyä "Uuteen uskoon - Näyttely Suomen vanhimman kirkon tutkimuksista" sekä toimi harjoittelijana näyttelyssä kesällä 2015.

Lisätietoja näyttelyn aiheesta Ravattulan Ristimäen arkeologisista tutkimuksista löydät osoitteesta <http://www.ravattula.fi/etu.htm>.